

Samfundet S:t Erik Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
c.c: anneli.runefelt@stockholm.se

YTTRANDE
2019-05-15

Yttrande avseende ansökan om tidsbegränsat bygglov för bostadshus i nära anslutning till Skogskyrkogården, fastigheten Skarpnäck 1:1, dnr 2019-05295

Sammanfattning av Samfundet S:t Eriks synpunkter

Skogskyrkogården, kommunens enda världsarv, utgör en unik helhetsskapelse där landskap och arkitektur samverkar till en sakral miljö av yppersta klass, som påverkas på ett helt oacceptabelt sätt av den här föreslagna nybebyggelsen. Upplevelsen av den pampiga muren som kringgärdar kyrkogården förtas totalt av de föreslagna sex trevåningshusen och utblickarna från kyrkogården påverkas mycket negativt i just detta avsnitt. Förslaget kan inte sägas vara förenligt med Plan- och bygglagen 2 kap. 6§ om krav på anpassning till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden och önskan om "en god helhetsverkan". Närheten till småstugeområdet Pungpinan, liksom Skogskyrkogården utpekad som riksintresse för kulturmiljövården, gör också förslaget oacceptabelt. Risken finns att den planerade bebyggelsen, om den realiserar, kan få en prejudicerande effekt. Samfundet S:t Erik anser att förslaget visar på en total respektlöshet mot världsarvet Skogskyrkogården varför den föreslagna bygglovsansökan bör avstyrkas bestämt.

Bygglovsansökan

Stockholmshem AB planerar att bygga sex bostadshus i tre våningar på en idag obebyggd markbit belägen mellan Gamla Tyresövägen och den östra delen av Skogskyrkogården, alldeles intill den norra infarten till småstugeområdet Pungpinan. Husen är placerade endast sex meter från kyrkogårdens pampiga mur. Bygglovet är tidsbegränsat för tio år och avser bostäder "för tillfällig vistelse".

Kulturhistoriska värden

Skogskyrkogården skrevs in på UNESCOs världsarvslista 1994 och är Stockholms kommuns enda världsarv. Merparten världsarv har en buffertzona för att de värdefulla miljöerna skall kunna skyddas från oönskade tillägg/förändringar även utanför själva världsarvsområdet. Trots många års diskussioner har dock inga buffertzoner upprättats för Skogskyrkogården. Det kan också konstateras att något skydd i detaljplan inte heller finns för kyrkogården, som emellertid är utpekad som riksintresse för kulturmiljövården. Mycket nära, strax sydost om den föreslagna nybebyggelsen breder småstugeområdet Pungpinan ut sig, även det ett riksintresseområde för kulturmiljövården.

Samfundet S:t Eriks synpunkter på bygglovsansökan

Den föreslagna nybebyggelsen har en placering som gör att utblickarna från Skogskyrkogården påverkas mycket negativt. I och med att det i just denna del inte finns särskilt mycket träd blir detta särskilt påtagligt. Upplevelsen av den pampiga muren, både inifrån kyrkogården och utifrån, förtas totalt på detta avsnitt. Förslaget strider enligt Samfundets S:t Eriks bedömning helt mot PBL 2 kap. 6 §,

som säger att vid lovgivning bör bebyggelsen placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till "stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan." I förhållande till den låga bebyggelsen i riksintresseområdet Pungpinan är de föreslagna husen alltför storskaliga. Samfundet anser att en nyetablering som den planerade bebyggelsen kan få en prejudicerande effekt då man i och med denna lämnar fritt fram för framtida byggnationer i Skogskyrkogårdens absoluta närhet. Det kan i sammanhanget påpekas att Världsarvskommittén/UNESCO övervakar att världsarven förvaltas på ett lämpligt sätt och kan, om så ej sker, fråntas världsarvet sin status som världsarv. Det är med det aktuella förslaget helt uppenbart att även åtgärder utanför världsarvets formella gräns kan skada upplevelsen och förståelsen av världsarvets värden.

Samfundet S:t Erik anser att förslaget visar på en total respektlöshet mot världsarvet Skogskyrkogården och finner därför att ansökan om bygglov bör avstyrkas bestämt.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Suzanne Lindhagen
Styrelseledamot